

การศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจงานการปฏิบัติงานของครู
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาวจรรุวรรณ พุทธิบัณฑิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-123-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16546818

A STUDY OF FACTORS AFFECTING JOB SATISFACTION
OF TEACHERS IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS,
BANGKOK METROPOLIS

MISS JARUWAN PUTTIPANDIT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School

Chulalongkorn University

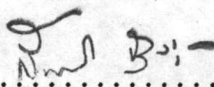
1995

ISBN 974-632-123-4

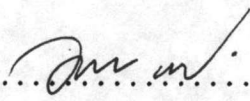
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวจรรุวรรณ พุทธิบัณฑิต
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา กุปรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ งามสุวรรณ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา กุปรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

จากรุวรรณ พุทธิบัณฑิต : การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF FACTORS AFFECTING
 JOB SATISFACTION OF TEACHERS IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS, BANGKOK
 METROPOLIS) อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์, 173 หน้า.
 ISBN 974-632-123-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและปัจจัยที่ส่งผลต่อ
 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม
 จำนวน 1,098 ฉบับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประเมินค่าไปยังครูโรงเรียนเอกชน
 อาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้รับแบบสอบถามคืนและสามารถวิเคราะห์ได้จำนวน 933 ฉบับ คิดเป็น
 ร้อยละ 84.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ โดยใช้
 โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร
 อยู่ในระดับน้อย
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ตามลำดับคือ นโยบายและการบริหาร ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ
 การได้รับการยอมรับนับถือ และความมั่นคงในงาน
 - 2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนวิชาสามัญ ตามลำดับ
 คือ นโยบายและการบริหาร ลักษณะงาน ความมั่นคงในงาน ความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์ระหว่าง
 บุคคล
 - 2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนวิชาชีพ ตามลำดับ
 คือนโยบายและการบริหาร และชีวิตส่วนตัว
 - 2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สนับสนุนการสอน ตามลำดับ
 คือลักษณะงาน การได้รับการยอมรับนับถือ และสภาพการทำงาน

ภาควิชา บริหารการศึกษา
 สาขาวิชา บริหารการศึกษา
 ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C641854 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD:

FACTORS / SATISFACTION / JOB / TEACHERS IN PRIVATE VOCATIONAL
SCHOOLS

JARUWAN PUTTIPANDIT : A STUDY OF FACTORS AFFECTING JOB SATISFACTION
OF TEACHERS IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS.
THESIS ADVISOR: ASST. PROF. NATNIPA COOPARAT. Ph.D. 173 pp.
ISBN 974-632-123-4

The purposes of this research were to study the job satisfaction and factors affecting job satisfaction of teachers in private vocational schools, Bangkok metropolis. A set of questionnaires had been constructed and 1,098 copies were sent to teachers in private vocational school, Bangkok metropolis, 933 copies of them (84.97%) were returned. The data were analyzed by using SPSS/PC+ for percentage, mean, pearson correlation coefficients and the stepwise multiple regression analysis.

The finding of the research were as follows:

1. The job satisfaction of teachers in private vocational schools, Bangkok metropolis was at the low level.

2. In general, factors affecting job satisfaction of those teachers in rank order of importance were policy and administration, work itself, responsibility, recognition and job security.

2.1 Factors affecting job satisfaction of those academic teachers in rank order of importance were policy and administration, work itself, job security, responsibility and interpersonal relations.

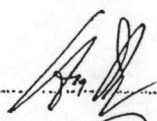
2.2 Factors affecting job satisfaction of those technical teachers in rank order of importance were policy and administration and factors in personal life.

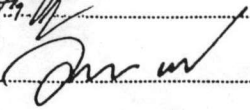
2.3 Factors affecting job satisfaction of those support staff personnel in rank order of importance were work itself, recognition and working conditions.

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....-

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือ คุณแล เอาใจใส่อย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ และเนื่องจากทุนการวิจัยในครั้งนี้นี้อาจส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ รองศาสตราจารย์ทวีบูรณ์ หอมเย็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ดร.จรวัยพร ธรณินทร์ และ อาจารย์พจนา ว่องตระกูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์พิเศษ บุรณะสมบัติ ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษาต่อ อาจารย์ประมาณ ลีศิริเสริญ อาจารย์สุทธิพงษ์ เฉลยพจน์ อาจารย์วาสนา ดาราสุวรรณศรี และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ทรงชัย เขาวนวิพจน์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด รวมทั้งอาจารย์วรภรณ์ เจริญศรี ผู้พิมพ์วิทยานิพนธ์

ท้ายที่สุดหากงานวิจัยนี้มีประโยชน์แก่ผู้ใด ก็ขอมอบคุณความดีที่ได้เป็นเครื่องบูชาพระคุณคุณพ่อคุณแม่ซึ่งห่วงใยดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจอย่างดีที่สุด รวมทั้งครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณพี่และน้องที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7 ✓
สมมุติฐานในการวิจัย	7 ✓
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
วิธีดำเนินการวิจัย	11
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	13
บทที่ 2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	14
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	56
สมมุติฐานของการวิจัย	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	67
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	75
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	98
อภิปรายผล	102
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	113
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป	116

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	117
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	124
ภาคผนวก ข ตารางแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรตาม) ของครูโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร	139
ภาคผนวก ค รายละเอียดการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร	
ตอนที่ 1 รายละเอียดการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม	143
ตอนที่ 2 รายละเอียดการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ผู้สอนวิชาสามัญโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร	153
ตอนที่ 3 รายละเอียดการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ผู้สอนวิชาชีพโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร	163
ตอนที่ 4 รายละเอียดการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ผู้สนับสนุนการสอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ..	167
ประวัติผู้เขียน	173

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสถานภาพของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม	64
2. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรตาม) และ ปัจจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรอิสระ) ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร	67
3. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรตาม) และ ปัจจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรอิสระ) ของครูผู้สอนวิชาสามัญโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ...	69
4. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรตาม) และ ปัจจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรอิสระ) ของครูผู้สอนวิชาชีพโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร	71
5. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรตาม) และปัจจัยที่ เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรอิสระ) ของ ครูผู้สนับสนุนการสอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	73
6. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปร อิสระ (X) และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองของครูโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม	77
7. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8. แสดงค่าสถิติของกลุ่มตัวแปรอิสระที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าอยู่ใน สมการถดถอย	81
9. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปร อิสระ (X) และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองของครูผู้สอนวิชาสามัญ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม	83
10. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร	85
11. แสดงค่าสถิติของกลุ่มตัวแปรอิสระที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าอยู่ใน สมการถดถอย	87
12. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปร อิสระ (X) และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองของครูผู้สอนวิชาชีพ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร	89
13. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร	91
14. แสดงค่าสถิติของกลุ่มตัวแปรอิสระที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าอยู่ใน สมการถดถอย	92
15. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปร อิสระ (X) และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองของครูผู้สนับสนุนการสอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร	93
16. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร	95
17. แสดงค่าสถิติของกลุ่มตัวแปรอิสระที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าอยู่ใน สมการถดถอย	96

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1. แสดงสิ่งกำหนดและผลของความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ	20
2. แสดงความต้องการและสิ่งตอบสนองตามทฤษฎีลำดับความต้องการของ Maslow	24
3. แสดงปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนของ Herzberg กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	25
4. แสดงการเปรียบเทียบความต้องการของมนุษย์จากทฤษฎีการจูงใจของ Maslow, Alderfer, McClelland และ Herzberg	31
5. แสดงแบบจำลองกระบวนการความคาดหวัง	34
6. แสดงปัจจัยที่เป็นตัวประ เหมินความเสมอภาค	35
7. แสดงทฤษฎีความเสมอภาคกับการสร้างความพึงพอใจ	37